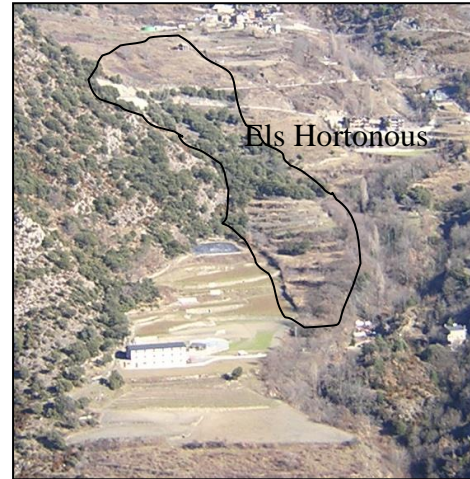

TOPÒNIM: ELS HORTONOUS

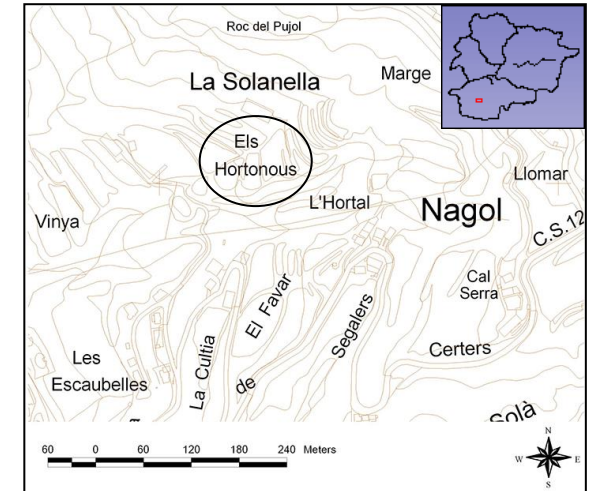
Parròquia de Sant Julià de Lòria (Principat d'Andorra)

COORDENADES: 531115 / 19535

FITXA

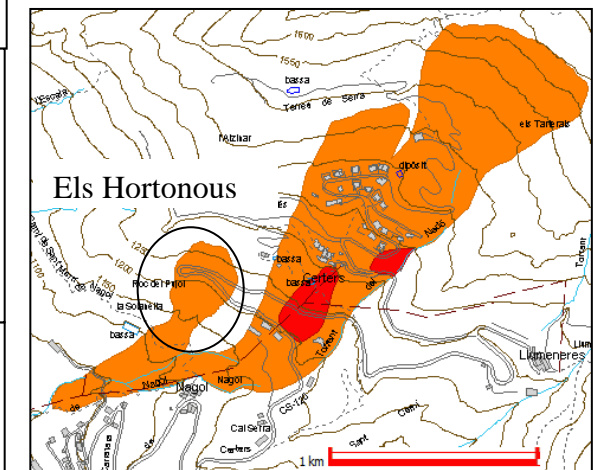
DESCRIPCIÓ FISIAGRÀFICA: Els Hortonous coincideix com un lòbul secundari i més recent del gran moviment de Certers. El vessant de Certers-Nagol ha estat afectat geohistòricament com a mínim per tres gran esllavissades; així mateix, el col·luvions (sediments) generats per aquestes esllavissades també han estat afectats per corrents d'arrossegalls i d'aquí possiblement emana el topònim Nagol (reguerot d'aigua).

ETIMOLOGIA: Coromines (*OnCat*) assenyalava: "noms (...) relacionats avui amb *Hort*, però realment derivats d'un radical diferent, que deu ser d'origen preromà. (...) ETIM. En definitiva, tot plegat ha de venir del nom de planta preromà ART-, les diverses variants i derivacions del qual vaig exposar en el *DECat*, I, 363-364: *artos* arag. i asturià; ARTIO- (d'on el català *arç*), ARTIA (*Salarça*, mossàrab *árça*, etc.). Aquí en forma derivada *ARTONE".

D'acord amb Planas *et. al* (2013) és d'arrel bascoide, clarament emparentat amb el basc actual "lurte" (esllavissada, desprendiment de pedres). Veure: <http://www.euskomedia.org/PDFAnlt/literatura/28/28131157.pdf>

ALTRES TOPÒNIMS SIMILARS I TAUTOLOGIES: Existeixen molts homònims tant al Principat d'Andorra (Hortó a Pal, Hortó a Sornàs, Hortó Ransol, Hortó a Engolasters, Hortoells a Engordany, Hortó a Bixessarri, bosc dels Hortons a Anyós, riu dels Hortons a Sispony) com al llarg de la resta de l'Alt Pirineu català i sectors propers (la Parròquia d'Hortó a l'Alt Urgell, la Bastida d'Hortons a l'Alt Urgell, Sant Llorenç d'Hortons a l'Alt Penedès, etc.). D'altra banda és interessant assenyalar que a les Anoves (Oliana, Alt Urgell) existeix ca l'Hortonoves coincidint també amb una zona de capçalera de torrents amb morfologies d'inestabilitats de vessants. Així mateix, Coromines (1989-1997) també va recollir els topònims *Barranc de les Ortoves* com un afluent dret de la Noguera Ribagorçana (*las ortobas*, va anotar a Viacamp, en l'enquesta de 1957), en aquesta zona nosaltres hem recollit també barranc de les Ortugues possiblement designant el mateix barranc; *Hortoux* a l'Aude, prop de Feuillà, documentat com *Ortonibus* l'any 1271 i *Ortós* en el S. XIV

CODI: LLORTS, L'HORTÓ, L'HORTOELL, L'HORTELL

Gran moviment de Certers